

بۇ ساندا

● سىياسەت ۋە قانۇن - نىزام ●

- جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقىنى قوغداش قانۇنى ..... (1)
- يېڭى قانۇننى تەشۋىق قىلىپ ئىزچىلاشتۇرۇپ، مەدەنىيەت يادىكارلىقىنى قوغداش ئېگىزلىكىنى ئۆستۈرۈپلى ..... ئەرگىن مەجىت (21)

● ئارخېئولوگىيەلىك قىزىق ۋە تەكشۈرۈش ●

- قاغىلىق ناھىيىسىدىكى چوڭ ھەسەنيا قەبرىستانلىقىنى قېزىشتىن دوكلات ..... (23)
- شىنجاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقى - ئارخېئولوگىيە تەتقىقات ئورنى قەشقەر ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى باشقۇرۇش ئورنى موڭغۇلكۈرە ناھىيىسىدىكى قاراسۇ قەبرىستانلىقىنى قېزىشتىن دوكلات ..... (30)
- ئىلى ئوبلاستلىق مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى باشقۇرۇش ئورنى

● تەتقىقات ۋە ئىزدىنىش ●

- ئارخېئولوگىيەلىك تېپىلمىلاردىن شىنجاڭدا ياشىغان قەدىمكى ئەجدادلارنىڭ يېمەك - ئىچمەك مەدەنىيىتىگە نەزەر ..... ئىسراپىل يۈسۈپ (41)
- ئەنئەنە قاسىم
- «تۈركىي تىللار دىۋانى» دىكى «جىنك» ئاتالغۇسى قەدىمكى چالغۇ چەڭنى كۆرسىتىدۇ ..... ئىسراپىل يۈسۈپ (69)
- شىنجاڭ تەۋەسىدىن تېپىلغان سىرلانغان ئەسۋاب - جابدۇقلار ھەققىدە ئومۇمىي بايان ..... ئەنئەنە قاسىم (76)
- قىزىل مىڭئۆي يېلىق كۆلىدىن تېپىلغان بىر قىسىم يادىكارلىقلار ..... تەلىمەت ئوبۇلقاسىم (82)
- سۇ بېشى ئىبادەتخانىسى خارابىسىدىن قېزىۋېلىنغان جەسەت توغرىسىدا ..... پانتىگۈل ئىبراھىم (85)
- يىڭپەن قەبرىستانلىقىدىن قېزىۋېلىنغان توقۇلمىلار ئۈستىدىكى ئالتۇن قادا، گۈل - نۇسخىلىرى توغرىسىدا دەسلەپكى مۇلاھىزە ..... لى ۋېينىن (87)
- شىنجاڭ رايونىدىكى تارىختىن ئاۋۋالقى ئارخېئولوگىيەلىك مەدەنىيەتلەرنىڭ ئاساسىي قۇرۇلمىلىرى ھەققىدە يېڭى چۈشەنچە ..... ليۇ شۇتياڭ (90)

● مەدەنىيەت يادىكارلىقى - مۇزېيىشۇناسلىق ●

- قوغداش مەڭگۈلۈك تېما ..... مازشۇ (95)
- رەقەملەشتۈرۈلگەن مۇزېي قۇرۇشتا ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق ..... لۇيەنسۇڭ (99)
- «مۇزېي مەدەنىيىتى» نى قايتا تونۇش ..... ياك جىڭياڭ (103)

● ئىزاھات ●

- «شىنجاڭ ئېنسىكلوپېدىيىسى - تارىخ» ..... (107)
- ئوتتۇرا ئاسىيادىكى سەنئەت ..... [ئامېرىكا] دېنېس سىنور (124)

شىنجاڭ مەدەنىيەت

يادىكارلىقلىرى

2003 - يىل 1 - سان

ئومۇمىي 59 - سان

تەھرىر ھەيئىتى ئەرگىن مەجىت
مۇئاۋىن مۇدىرلار: دۈڭبېچىڭ،
ئىدىرس ئابدۇرۇسۇل

تەھرىر ھەيئەتلەر:

(ئۇيغۇر ئېلىپبە تەرتىپى بويىچە):

بەي جىيەنياۋ، جاك يۇجۇڭ، جيا-
يىڭيى، چىڭ جىنگو، چىن شى-

لىياڭ، چىن گې، سابىت ئەخمەت،
شېڭ چۈنشۇ، لى جۇن، مېڭ فەن-

رېن، مۇشۇنىڭ، ھەسەن ئابدۇ-
رېھىم، ۋاڭ بو، ۋاڭ بىڭخۇا، ۋاڭ

مىڭجى، ۋاڭ ۋېيدۇڭ، ۋۇجېن،
ئىسراپىل يۈسۈپ، ياسىن ئەيسا،

يۈجىيۇڭ، يىن چىڭ

باش مۇھەررىر: ئىسراپىل يۈسۈپ

مۇھەررىرلەر: ئەنئەنە قاسىم، توخ-
تى ئۇراخۇن ھاپىز، ھەسەنجان

جۇماخۇن

مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: لى جىڭ

خەتتات: نىياز كېرىم شەرقى

ئاساسلىق باشقۇرغۇچى ئورۇن:
ش ئۇ ئا ر مەدەنىيەت يادىكار-
لىقلىرى ئىدارىسى

مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر مۇزېي
نەشر قىلغۇچى: «شىنجاڭ مەدەنى-
يەت يادىكارلىقلىرى» ئۇيغۇر تەھ-

رىر بۆلۈمى

4531998

تېلېفون

(ئەنئەنە قاسىم)

بۇ ساندا

ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى پارتگۇرۇپپىسىدىكى رەھبەرلەر مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسىگە كېلىپ، خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى ..... (1)
 لى جۇن (ش ئۇ ئا ر مەدەنىيەت يادىكارلىق ئىدارىسى)

● ئارخېئولوگىيەلىك قېزىش ۋە تەكشۈرۈش ●

ئىلىقا ناھىيىسى چوڭكۆكتىكى بىرىنچى نومۇرلۇق قەبرىستانلىقنى ئارخېئولوگىيەلىك قېزىشتىن دوكلات ..... (4)
 شىنجاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقى - ئارخېئولوگىيە تەتقىقات ئورنى

● تەتقىقات ۋە ئىزدىنىش ●

ئارخېئولوگىيەلىك تېپىلمىلاردىن شىنجاڭدا ياشىغان قەدىمكى ئەجدادلار - نىڭ يېمەك-ئىچمەك مەدەنىيىتىگە نەزەر ... ئىسراپىل يۈسۈپ (67)
 ئەنۋەر قاسىم
 غەربىي تۈركلەرنىڭ كۈسەن مىڭئۆيلىرىدىكى تەسىرى ..... (88)
 تەلئەت ئوبۇلقاسىم

كىروران قەدىمكى شەھىرىدىكى «ئۈچ ئېغىز ئۆي» ۋە بۇددا مۇنارىنى رېمونت قىلىش قۇرۇلۇشى توغرىسىدا ..... (101)
 ئوبۇل مۇھەممەت ئېلى
 توپىلىق دۆڭ بۇتخانا ئىزى ..... (107)
 ئېلى ئابدۇللا

تالڭ دەۋرىدىكى تۈبۈتلەرنىڭ DNA تەتقىقاتىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى ..... (109)

جياڭ چۈەنچاۋ

● مۇزىيەت ئاساسلىق تەتقىقاتى ●

مۇزىيلارنىڭ رىقابەت مېخانىزمى توغرىسىدا ..... (110)
 گاۋ دالۇن
 مۇزىي ۋە شەكىلسىز مەدەنىيەت مىراسلىرىنىڭ قوغدىلىشى ..... (112)

لوباۋسېن شۇيچياۋ

● ئۇچۇر ۋە خەۋەرلەر ●

شىنجاڭ بويىچە مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى خىزمىتى يىغىنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى ..... (115)
 ش ئۇ ئا ر مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسى

● نەزەر ●

«شىنجاڭ ئېنسىكلوپېدىيىسى - تارىخ» ..... (118)

شىنجاڭ مەدەنىيەت

يادىكارلىقلىرى

2003 - يىل 2 - سان

ئومۇمىي 60 - سان

تەھرىر ھەيئىتى ئەركىن مىجەت
 مۇدىر:

مۇئاۋىن مۇدىرلار: دۈڭبېنچىڭ،
 ئىدىرىس ئابدۇرۇسۇل
 تەھرىر ھەيئەتلەر:

(ئۇيغۇر ئېلىپبە تەرتىپى بويىچە)

بەي جىيەنياۋ، جياڭ يۈجۇڭ، جيا -
 يىڭيى، چىڭ جېنگو، چىن شى -
 لىياڭ، چىن گې، سابىت ئەخمەت،
 شېڭ چۈنشۇ، لى جۇن، مېڭ
 فەنرېن، مۇشۈنيڭ، ھەسەن ئاب -
 دۈررېھىم، ۋاڭ بو، ۋاڭ بىڭخۇا،
 ۋاڭ مىڭجې، ۋاڭ ۋېيدۇڭ، ۋۇ -
 جېن، ئىسراپىل يۈسۈپ، ياسىن
 ئەيسا، يۈجىيۇڭ، يىن چىڭ
 باش مۇھەررىر: ئىسراپىل يۈسۈپ
 مۇھەررىرلەر: ئەنۋەر قاسىم، توخ -
 تى تۇراخۇن ھاپىز، ھەسەنجان
 جۇماخۇن

مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: لى جياڭ
 خەتتات: نىياز كېرىم شەرقى
 ئاساسلىق باشقۇرغۇچى ئورۇن:
 ش ئۇ ئا ر مەدەنىيەت يادىكار -
 لىقلىرى ئىدارىسى

مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر مۇزىي
 نەشر قىلغۇچى: «شىنجاڭ مەدەنىيەت
 يادىكارلىقلىرى» ئۇيغۇر تەھرىر

بۆلۈمى

تېلېفون 4531998

(ئەنۋەر قاسىم)

بۇ ساندا

● سىياسەت ۋە قانۇن - نىزام ●

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقىنى قوغداش قانۇنىنى يولغا قويۇش نىزامى» (2003 - يىلى 5 - ئاينىڭ 13 - كۈنى گوۋۇيۈەننىڭ 8 - قېتىملىق دائىمىي ئىشلار يىغىنىدا ماقۇللاندى) ..... (1)

● ئارخېئولوگىيەلىك قېزىش ۋە تەكشۈرۈش ●

شىنجاڭ لوپنۇردىكى يىڭپەن قەبرىستانلىقىنى 1995 - يىلىدىكى قېزىشتىن دوكلات ..... (14)

شىنجاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقى - ئارخېئولوگىيە تەتقىقات ئورنى

● تەتقىقات ۋە ئىزدىنىش ●

ئارخېئولوگىيەلىك تېپىلمىلاردىن شىنجاڭدا ياشىغان قەدىمكى ئەجدادلارنىڭ يېمەك - ئىچمەك مەدەنىيىتىگە نەزەر (VI ، V) ..... (46)

ئىسراپىل يۈسۈپ ئەنۋەر قاسم قەدىمكى ئۇيغۇر يېزىقىدىكى «ئىككى تېگىنىڭ ھېكايىسى» نىڭ مورفولوگىيىسى ھەققىدە ..... (79)

دىلارا ئىسراپىل

● مۇزىيىشۋاسلىق تەتقىقاتى ●

مۇزىيى ئىشلىرىنى قانۇن - تۈزۈملەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك ..... (105)

لى ياۋشىن يەر شارى بويىچە مۇزىيلار دوستى بىرلەشمىسى ۋە 2003 - يىللىق خەلقئارا مۇزىي كۈنى (نورۋېگىيە) Mariann Andreseh ..... (107)

● مەدەنىيەت مىراسلىرىنى قىسقىچە تونۇشتۇرۇش ●

شۇ ئار مۇزىيدا كۆرگەزمە قىلىنىۋاتقان قەدىمكى جەستەلەر ..... (111)

ھەسەنجان جۈمەخۇن نىيە خارابىسى ..... (114)

غەيرەت ئابلىز

● ئىزاھات ●

«شىنجاڭ ئېنسىكلوپېدىيىسى - تارىخ» ..... (116)

شىنجاڭ مەدەنىيەت

يادىكارلىقلىرى

2003 - يىلى 3 - سان

ئومۇمىي 61 - سان

تەھرىر ھەيئىتى ئەركىن مىجەت مۇداپىئەچىسى:

مۇئاۋىن مۇداپىئەچىسى: ئابدۇرۇسۇل

تەھرىر ھەيئەتلىرى:

(ئۇيغۇر ئېلىپبە تەرتىپى بويىچە):

بەي جىيەنياۋ، جاڭ يۈجۈڭ، جىيا - يىڭجى، چىڭ جىنگو، چىن شى - لىياڭ، چىن گې، سابىت ئەخمەت، شېڭ چۈنشۈ، لى جۈن، مېڭ فەن - رېن، مۇشۈنىيىڭ، ھەسەن ئابدۇ - رېھىم، ۋاڭ بو، ۋاڭ بىڭخۇا، ۋاڭ مىڭجى، ۋاڭ ۋېيدۇڭ، ۋۇجېن، ئىسراپىل يۈسۈپ، ياسىن ئەيسا، يۈجىيۇڭ، يىن چىڭ

باش مۇھەررىر: ئىسراپىل يۈسۈپ مۇھەررىرلەر: ئەنۋەر قاسم، توخ - تى تۇراخۇن ھاپىز، ھەسەنجان جۇماخۇن

مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: لى جىڭ خەتتات: نىياز كېرىم شەرقى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى ئورۇن: شۇ ئار مەدەنىيەت يادىكار - لىقلىرى ئىدارىسى

مەسئۇل ئورۇن: شۇ ئار مۇزىي نەشر قىلغۇچى: «شىنجاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى» ئۇيغۇر تەھرىر

بۆلۈمى

4531998

تېلېفون

(ئەنۋەر قاسم)

ئىچكى ژۇرنال ھەقسىز ئالماشتۇرۇلدى

بۇ ساندا

● ئارخېئولوگىيەلىك قېزىش ۋە تەكشۈرۈش ●

شىنجاڭ لوپنۇردىكى يىڭپەن قەبرىستانلىقىنى 1995 - يىلىدىكى قېزىشتىن دوكلات ..... (1)
شىنجاڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقى - ئارخېئولوگىيە تەتقىقات ئورنى

● تەتقىقات ۋە ئىزدىنىش ●

ئارخېئولوگىيەلىك تېپىلمىلاردىن شىنجاڭدا ياشىغان قەدىمكى ئەجدادلارنىڭ يېمەك - ئىچمەك مەدەنىيىتىگە نەزەر ..... (29)
ئىسراپىل يۈسۈپ
ئەنۋەر قاسىم
باي ناھىيىسىدىكى قىزىل سۇ ئامبىرى قەبرىستانلىقىدىن قېزىۋېلىنغان مىس بۇيۇملار ئۈستىدە مېتاللۇرگىيەلىك تەتقىقات ..... (75)
ئىدرىس ئابدۇرۇسۇل، جاڭ پىڭ، چىن ۋېي

● مۇزېي شۇناسلىق تەتقىقاتى ●

«دوستلۇق» قارشى ۋە مۇزېينىڭ خىزمەت ئۇسۇلى ..... (88)
ياڭ جىزگاڭ
ساقلانما مەدەنىيەت يادىكارلىقىنى قوغداش خىزمىتىنى ھەقىقىي كۈچەيتىش لازىم ..... (91)

● يادىكارلىقلارنى قىسقىچە تونۇشتۇرۇش ●

قەشقەردىكى تارىختىن بۇرۇنقى مەدەنىيەتكە تەۋە ئىزلار ..... (96)
يولۋاس مۇھەممەد ئىمىن
ئەنئەنىۋى يېمەكلىك - نان ..... (100)
غەيرەت ئابلىز

● تەرجىمە ●

«شىنجاڭ ئېنسىكلوپېدىيىسى - تارىخ» ..... (102)

شىنجاڭ مەدەنىيەت
يادىكارلىقلىرى
2003 - يىلى 4 - سان
ئومۇمىي 62 - سان

تەھرىر ھەيئىتى ئەركىن مەجىت
مۇئاۋىن مۇدىر: ئابدۇرۇسۇل
تەھرىر ھەيئەتلەر:

(ئۇيغۇر ئېلىپبە تەرتىپى بويىچە):

بەي جىيەنياۋ، جاڭ يۈجۈڭ، جىيا-
يىڭيى، چىڭ جىنگو، چىن شى-
لياڭ، چىن گې، سابىت ئەخمەت،
شېڭ چۈنشۈ، لى جۈن، مېڭ فە-
رېن، مۇشۈنيىڭ، ھەسەن ئابدۇ-
رېھىم، ۋاڭ بو، ۋاڭ بىڭخۇا، ۋاڭ
مىڭجې، ۋاڭ ۋېيدۇڭ، ۋۇجېن،
ئىسراپىل يۈسۈپ، ياسىن ئەيسا،
يۈجىيۇڭ، يىن چىڭ

باش مۇھەررىر: ئىسراپىل يۈسۈپ
مۇھەررىرلەر: ئەنۋەر قاسىم، توخ-
تى تۇراخۇن ھاپىز، ھەسەنجان
جۇماخۇن

مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: لى جىڭ
خەتتات: نىياز كېرىم شەرقى
ئاساسلىق باشقۇرغۇچى: ئورۇن:
ش ئۇ ئا ر مەدەنىيەت يادىكار-
لىقلىرى ئىدارىسى

مەسئۇل ئورۇن: ش ئۇ ئا ر مۇزېي
نەشر قىلغۇچى: «شىنجاڭ مەدەنىيەت
يادىكارلىقلىرى» ئۇيغۇر تەھرىر

بۆلۈمى

4531998

تېلېفون

(ئەنۋەر قاسىم)

ئىچكى زۇرئال ھەقسىز ئالماشتۇرۇلدى